

Реферат на тему: "Олександр Пушкін, життя і творчий шлях"

Олександр Пушкін

Реферат на тему:

Олександр Пушкін, життя і творчий шлях
(1799-1837)

Олександр Сергійович Пушкін — великий російський національний поет, прозаїк, драматург. Його творчість стала втіленням волелюбства, патріотизму і могутніх творчих сил російського народу.

Геній Пушкіна стоїть біля джерел російської літератури XIX століття. Його творче життя починається у роки національно-патріотичного піднесення, викликаного війною 1812 року. Уже в ліцеї, у якому поет навчався з 1811 по 1817 р., він веде активне літературне життя. Ліцейська поезія Пушкіна вражає перш за все своєю життєрадісністю, прославленням радощів життя. Широке відображення знаходять у ній анакреонтічні мотиви. Веселощі, любов, дружба — найчастіші мотиви його поезії цього періоду. Серед своїх учителів поет сам називає Гомера, Вергілія, Горація. Надзвичайно високо він оцінює Вольтера і Мольєра.

Після закінчення Царськосельського ліцею поет проживає у Петербурзі. У цей період його лірика особливо характерна своїми волелюбними ідеями та настроями. Першим найвідомішим твором поета стала написана у 1818 році ода "Вольність", де поєдналися традиції класицизму і новий, романтичний пафос. Ідеєю патріотизму, любові до вітчизни проникнуті поезії "До Чаадаєва", "Село". Водночас вони сповнені і виразною критикою тогочасної дійсності. Саме в ці роки за Пушкіним утверджується слава першого поета вольності.

Популярність поета, підсилена його прямими випадками проти самодержавства, призводить до того, що поет був засланий царем Олександром II на південь, в Катеринослав. До 1824 р. він жив у Кишиневі і Одесі, а згодом був переведений у псковський маєток своїх батьків — село Михайлівське. В цей період своєї творчості, який можна назвати романтичним, Пушкін створив цикл поем ("Кавказький бранець", "Брати-розбійники", "Бахчисарайський фонтан"), почав писати роман у віршах "Євгеній Онегін". Мовби підсумковим твором життя на півдні стала поезія "До моря", у якій поет прощається з морською стихією, яка стала для нього символом свободи.

У Михайлівському геній Пушкіна досяг зрілості, в його творчості вже домінує реалістичний струмін. Саме тоді були написані народна драма "Борис Годунов", багато шедеврів пушкінської лірики.

У 1826 р., після придушення повстання декабристів, новий цар Микола I викликав Пушкіна у Москву і, бажаючи підкупити поета і одночасно привернути на свій бік суспільну думку, "вибачив" Пушкіна і нав'язав йому свою цензуру. Все подальше життя

поета проходило під наглядом жандармів та царського двору. Проте О.Пушкін не відмовився від своїх переконань і до кінця днів був противником самодержавства. "Полтава", "Домик в Коломні", "Маленькі трагедії", "Повісті Белкіна", надзвичайно багата лірика — основні підсумки пушкінської роботи 1826 — 1830 рр. Окрім того, восени 1830 р. був закінчений "Євгеній Онегін" — вершинний твір поета, що писався більше семи років. Уперше в російській літературі настільки широко й реалістично була відтворена ціла історична епоха, показана сучасна дійсність, усі зрізи тодішнього суспільства Росії знайшли своє художнє втілення у романі.

В 30-х роках у творчості Пушкіна переважає проза ("Дубровський", "Пікова дама", "Капітанська дочка", "Історія Пугачова"). Але в цей же час ним створена поема "Мідний вершник", казки у віршах, "Пісні західних слов'ян" і прекрасна за філософською глибиною лірика.

Трагічна смерть Пушкіна сколихнула всю Росію. Від дня повстання декабристів на вулицях Петербурга не було стільки народу. Горе і обурення Росії висловив своїм віршем "Смерть поета" Лермонтов. Дуель і смерть Пушкіна була трагічним завершенням тієї боротьби, яку вів геніальний поет за долю російської літератури.

Пушкіну були добре знайомі українська народна поезія і українська історія. Ще в ліцейські роки він пише вірш "Козак", що є наслідуванням української народної пісні. У період свого південного заслання він певний час жив у Катеринославі, Одесі, бував у Києві, милувався красою української природи, заслухувався піснями українських кобзарів і лірників. В своїх замітках з російської історії XVIII ст. він ставив у вину Катерині II те, що вона "закріпачила вільну Малоросію".

Творчість О.С.Пушкіна знав і любив Т.Шевченко, вірші його він цитував напам'ять, про що згадує у своєму щоденнику.

Ще за життя Пушкіна твори його перекладали на українську мову Л.Боровиковський і Є.Гребінка, а згодом — С.Руданський, П.Грабовський та М.Старицький. І.Франко переклав усі драматичні твори поета. XX століття до сузір'я перекладачів поета вписало імена М.Рильського, П.Тичини, М.Бажана та ін.